

Nr 69.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av 75 § lagen den 7 juni 1934 (nr 242) om vägdistrikt; given Stockholms slott den 7 februari 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag angående ändrad lydelse av 75 § lagen den 7 juni 1934 (nr 242) om vägdistrikt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Henning Leo.

Förslag

till

Lag**angående ändrad lydelse av 75 § lagen den 7 juni 1934 (nr 242)
om vägdistrikt.**

Härigenom förordnas, att 75 § lagen den 7 juni 1934 om vägdistrikt skall erhålla följande ändrade lydelse:

75 §.

För granskning av den utav vägstyrelse i äldre distrikt under år 1936 utövade förvaltningen ävensom för behandling av fråga om ansvarsfrihet därför eller av annat spørsmål av beskaffenhet att böra upptagas å vägstämma med de väghållningsskyldiga inom sådant distrikt skall gälla den ordning, som stadgas i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet.

Under år 1936 skall vägfyrktalslängd, varom i 59 § nyssnämnda lag stadgas, icke upprättas. Vid hållande av vägstämma efter ingången av år 1937 med de väghållningsskyldiga i äldre distrikt skall den jämlikt sagda paragraf under år 1935 upprättade längden tjäna som röstlängd.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 7 februari 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Leo anför:

I 75 § lagen den 7 juni 1934 (nr 242) om vägdistrikt, vilken lag träder i kraft den 1 januari 1937, stadgas, att den av vägstyrelse i äldre distrikt under år 1936 utövade förvaltningen skall granskas och fråga om ansvarsfrihet därför behandlas i den ordning, som stadgas i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet. Detta stadgande innebär alltså, bland annat, att till grund för utövande av rösträtten å den vägstämma under år 1937, då fråga om ansvarsfrihet för vägstyrelsens förvaltning under år 1936 skall behandlas, skall ligga en i vederbörlig ordning under år 1936 upprättad vägfyrektalslängd.

I sin berättelse om verkställd granskning av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för tiden 1 juli 1934—30 juni 1935 hava *riksdagens revisorer* under § 17 i annat sammanhang framhållit, att kostnaderna för samtliga vägdistrikt för upprättande under år 1936 av vägfyrektalslängd syntes komma att uppgå till minst 100,000 kronor, på vilket belopp statsbidrag skulle utgå med minst 80 procent. På grund härav ville revisorerna ifrågasätta, huruvida icke sådana bestämmelser borde utfärdas, att den år 1935 upprättade vägfyrektalslängden kunde få användas vid ifrågavarande stämmor under år 1937.

I häröver avgivet utlåtande den 10 januari 1936 har *väg- och vattenbyggnadsstyrelsen* anför:

Av 75 § lagen om vägdistrikt och av hithörande bestämmelser i 1891 års väglag syntes följa, att fråga om ansvarsfrihet för 1936 års förvaltning skulle behandlas å ordinarie vägstämmor i augusti 1937 samt att därvid skulle lända till efterrättelse under år 1936 upprättade vägfyrektalslängder. Med hänsyn till de avsevärda kostnader, som enligt revisorerna skulle komma att drabba statsverket och vägdistrikten för uppgörande år 1936 av särskilda vägfyrektalslängder, och med hänsyn till den mycket begränsade användning, som dessa längder skulle få (det vore att märka, att andra stämmor än augustistämman icke skulle hållas), syntes skäl tala för åtgärder i av revisorerna angiven riktning.

Det av revisorerna ifrågasatta förfarandet skulle tydligen medföra, att personer, som icke längre borde vara att anse som röstberättigade, finge deltaga i 1937 års stämma och att å andra sidan personer, som borde varit

upptagna i vägfyrektalslängden, icke finge utöva rösträtt vid stämman. Detta förhållande syntes emellertid icke böra tillerkännas allt för stort avseende. Kommunombud för ett visst års vägstämmor torde nämligen i stor omfattning utses å nästföregående årets sista kommunalstämma och, som den under sistnämnda år upprättade vägfyrektalslängden då icke vore justerad (jfr 59 § i 1891 års väglag), användes därvid den senast justerade längden. Med andra ord torde kommunombuden för 1937 års stämma i stor omfattning komma att utses efter den år 1935 upprättade vägfyrektalslängden. Härtill komme att kommunombudens rösträtt i allmänhet i endast ringa omfattning inskränktes genom enskilda väghållningsskyldigas röster.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har på anförda skäl för sin del förordat bifall till riksdagsrevisorernas ifrågavarande förslag. Erforderligt stadgande i ämnet har synts styrelsen böra tilläggas 75 § lagen om vägdistrikt.

Departements-
chefen.

Såsom av det anförda framgår skall enligt stadgandet i 75 § 1934 års lag om vägdistrikt även under år 1937 vägstämma i enlighet med bestämmelserna i 1891 års väglag hållas med de väghållningsskyldiga i äldre vägdistrikt för behandling av fråga om ansvarsfrihet för vägstyrelsens förvaltning under år 1936. Vid tillämpning av detta stadgande skall alltså under år 1936 vägfyrektalslängd för vart och ett av de äldre distrikten upprättas för att tjäna som röstlängd vid nämnda stämma. Enligt vad riksdagens revisorer meddelat kunna kostnaderna för längdens upprättande beräknas till minst 100,000 kronor, och, då sådan kostnad inräknas i vägunderhållningskostnaderna, skulle statsbidrag därå utgå med minst 80 procent. Då en under år 1936 upprättad vägfyrektalslängd kommer att hava betydelse endast som röstlängd vid i flertalet fall allenast en vägstämma — den skall sålunda icke ligga till grund för uttagande av vägskatt — synas de relativt stora kostnaderna för längdens upprättande knappast motiverade av det praktiska syftet med densamma. Jag vill jämväl framhålla, att förändringarna i vägfyrektalslängden från ett år till ett annat kunna antagas icke vara så betydande, att man ej i detta sammanhang kan bortse från dem. Slutligen minskas, såsom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framhållit, ifrågavarande vägfyrektalslängds betydelse som röstlängd av den omständigheten, att vid utseende i enlighet med gamla väglagen av kommunombud för 1937 års stämmor den år 1935 upprättade längden i stor omfattning torde komma att användas.

Med hänsyn till att den föreslagna bestämmelsen, att den år 1935 upprättade vägfyrektalslängden skall gälla som röstlängd vid ifrågavarande vägstämmor, sålunda torde medföra ringa praktisk olägenhet men jämförelsevis betydande kostnadsbesparing vill jag — om än med någon tvekan med hänsyn till frågans principiella innebörd — förorda antagandet av densamma.

Den sålunda förordade jämkningen torde böra ske i form av tillägg till 75 § lagen om vägdistrikt.

I detta sammanhang synes ytterligare en mindre ändring i nuvarande 75 § böra vidtagas. Även om, såsom redan antytts, i flertalet fall endast en vägstämma, nämligen den, varå fråga om ansvarsfrihet för 1936 års förvaltning skall behandlas, torde komma att hållas med de äldre distrikten

under år 1937, kan det måhända i något fall visa sig behöfligt med ytterligare en stämma för behandling av ett eller annat spörsmål i samband med övergången till den nya vägdistriktsindelningen. Stadgandet i förevarande paragraf synes därför böra erhålla sådan lydelse, att det omfattar förutom fråga om ansvarsfrihet för 1936 års förvaltning även andra spörsmål av beskaffenhet att böra behandlas å vägstämma med de väghållningsskyldiga inom äldre distrikt.

Föredraganden uppläser härefter ett i enlighet med vad sålunda anförts upprättat förslag till *lag angående ändrad lydelse av 75 § lagen den 7 juni 1934 (nr 242) om vägdistrikt* och hemställer, att förslaget måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. C. F. v. Krusenstierna.
